

OBSAH.

Úvod.

Str. 3—7.

Význam studia vnitřní agendy a organizace české kanceláře: poznání nejdůležitějšího správního úřadu starého českého státu, praktický úvod do studia jeho písemností, str. 3—4. — Věcné a časové vymezení thematic, 4. — Zvolená metoda, 5. — Použité prameny; jejich povaha, 5—6. — Náčrt postupu práce, 7.

I.

Spis došlý do kanceláře.

Str. 9—48.

Doručování spisů do české kanceláře (posly, poštou, osobně), 9. — Adresování spisů do kanceláře dodaných (králi, výjimkou nejv. kancléři), 9, 10. — Spisy nesprávně adresované, 11. — Rozdělení spisů došlých mezi obě expedice, českou a německou, 11. — Poměr a styk obou expedic, 11, 12. — První manipulace s došlým spisem. Protokolování exhibitu, 12, 13. — Způsob vedení exhibitního protokolu. Počet spisů denně došlých, 13, 14. — Praesentování spisů, 14, 15. — Manipulace při otvírání spisů, 15. — Meritorní vyřizování spisů, 15, 16. — Účast nejv. kancléře na agendě, 16. — Lobkovicovy a Milnerovy zápisníky o vyřizování spisů, 16—19. — Číselný rozsah agendy, 19. — Vyřizování agendy v prvních letech kancléřství Zdeňka z Lobkovic, 20. — Nové obsazení míst vedoucích úředníků, 21. — Normální chod čes. kanceláře, 21, 22. — Vyřizovací instrukce, 22, 23. — Různé způsoby vyřizování spisů v české kanceláři (proste vyhovění žádosti, priorování, doplňování informací, vyžadování zpráv, dobré zdání od apelací, odložení ad acta, odmítnutí žádosti, postoupení jiným úřadům, ústní řízení, předkládání spisů král. radě a králi), 23—33. — Akt vznikající z podnětu samé kanceláře, 33, 34. — Evidence spisů v manipulačních knihách, 34. — Popis a rozbor manipulačních knih české kanceláře: „Zprávy“, 35, 36. — Repertoria, 36—38. — Manuály, 38—40. — Zápisníky o spisech postoupených, 40. — Praktický příklad cirkulace spisu a její evidence v manipulačních knihách, 40—43. — Přidělení spisu s vyřizovací instrukcí koncipistovi, 43. — Záznamy taxátora n. expeditora o vyřízení spisu, 44, 45. — Odeslání vyřízeného spisu do registratury, 45. — Registrátorova manipulace s postoupeným spisem. Regestování. Datování. Uložení, 45—47. — Soustavný protokol exhibitu, 47, 48.

II.

Koncept.

Str. 49—64.

Rozkaz k vyhotovení konceptu, 49. — Vnější úprava konceptu, 50. — Postup při psaní konceptu. Sterotypní schema konceptu: adresa, jméno odesílatele, titulatury, text, datum, 50—52. — Běžné formule konceptů. Stilus cancellariae, 52, 53. — Kdo koncipoval?, 53. — Manipulační poznámky na konceptech o genesi konceptu a spěšnosti, 53, 54. — Koncepty směrné, 54. — Aprobace konceptů. Opravy. Poznámky aprobujících o způsobu vyhotovení čistopisu, pečetení, adresátech a taxe, 55, 56. — Extrakt obsahu konceptu pro informaci krále, 56. — Opisování konceptů na čisto, 57. — Rozluštění paraf na konceptech (mundant, nejv. kanclér, registrátor), 57, 58. — Odeslání přepsaného konceptu do registratury. Úprava konceptu před uložením. Regestování a datování, 59, 60. — Rozdílná úprava konceptů české a německé expedice, 60. — Zrušený čistopis použitý za podklad nového konceptu. Poučení, která poskytuje pro kancelářskou agendu, 60—62. — Rozlišení konceptů podle druhů oprav, 62, 63. — Koncept a kopie. Opis ověřený, 63. — Způsob ukládání konceptů v registratuře, 63—64.

III.

Čistopis a originál.

Str. 65—86.

Postup a způsob práce ingrossisty při zhotovování čistopisu. Formuláře, 65. — Kolacionování a adresa, 65, 66. — Podpisování čistopisu jednotlivými signatáři, 66. — Průtahy s podpisem krále, 66, 67. — Látka a formát čistopisů, 67. — Filigrán a původ papíru, 67. — Způsob skládání vyhotovených čistopisů, 67. — Adresa, 67. — Pečetení originálů a záznam taxovní, 68. — Indorsáty. Značky registrační a kolační, 68, 69. — Druhy originálů českou kanceláří vydávaných: 1. *majestáty*, jejich látka, vnější forma, pečeť a vnitřní skladba, 69—71. — Schema podpisů na majestátech, 71. — Poznámky indorsní, 71. — Různé druhy majestátu a jeho kompetence, 71—73. — 2. *Patenty*, jejich látka, forma, pečeť a textová skladba, 73, 74. — Podpisy na patentech, 74. — Druhy patentů, 74. — Mandát, 75. — Výčet věcí vyřizovaných patenty a mandáty, 75, 76. — 3. *Listy poselací*, znaky vnější a vnitřní, 76, 77. — Postscriptum a adresa, 77. — Věci vyřizované poselacími listy, 77. — 4. *Dekrety*, jejich vnější úprava a vnitřní skladba, 77, 78. — Datum a podpisy na dekretěch, 78, 79. — Původ dekretů, 79. — Výčet kompetence dekretů, 79, 80. — *Recess*, 80. — *Expediční protokoly*, jejich druhy a způsob vedení 80—85. — O počtu jednotlivých druhů listů českou kanceláří vydávaných, 85, 86.

IV.

Registra.

Str. 87—94.

Povaha register, 87. — Rozdělení register: registra české a německé expedice; registra majestátů a listů erbovních; registra patentů a dekretů; registra missiv, 88. — Způsob vedení register patentů a missiv, 88—90. — Soukromé listy zapsané

v registrech, 90. — Postup registrace, 90. — Které spisy registrovány?, 91. — Mezery, chyby a opravy, 91. — Kolacionování zápisů, 91. — Do register zapisováno podle konceptů, 91, 92. — Význam register po stránce diplomatické a historické, 92. — Rejstříky k registrům a jejich cena, 92, 93. — Přehled register české kanceláře z let 1599—1608, 93—94.

V.

Organisace a personál české kanceláře.

Str. 95—154.

Úřední název české kanceláře a její ústavní kompetence v českém státě, 95, 96. — Vliv krále a stavů na správu kanceláře, 96. — Poměr kanceláře ke královské radě, 96, 97. — Teritoriální a věcný rozsah kompetence české kanceláře; příčiny jejího růstu, 97, 98. — Význam české kanceláře jako instance soudní, 98. — Rozšiřování a překročování soudní kompetence. Stížnosti moravských a slezských stavů, 99. — Česká kancelář nástrojem centralismu a stavovské oligarchie české, 100. — Vliv české kanceláře na vývoj politických poměrů v Čechách, 100. — Poměr české kanceláře k české komoře, apelacím a jiným úřadům českým i říšským, 101, 102. — *Nejv. kancléř*, jeho funkce politická a byrokratická, 102. — Způsob dosazování nejv. kancléře, 102, 103. — Jeho postavení mezi králem a stavy, 103. — Poměr nejv. kancléře k úředníkům kanceláře, 103, 104. — Účast kancléře na byrokratické agendě, 104. — Předběžná kariéra nejv. kancléře Zdeňka z Lobkovic, 105. — Jeho počátky v kanceláři a jeho reformy, 105, 106. — Absolutistický režim české kanceláře za doby Lobkovicovy, 107, 108. — *Místokancléř*, jeho kompetence v kanceláři a vliv v politickém životě, 108, 109. — Podíl místokancléře na kancelářské agendě, 109. — Plat, vedlejší příjmy a společenská kariéra, 109, 110. — Odchod místokancléře Křištofa Želinského, 110, 111. — Místokancléř Jindřich z Písnice, jeho předchozí kariéra, 111, 112. — Jeho společenský a hospodářský vzestup a konec, 112, 113. — Protireformační činnost Písnicova, 113, 114. — Jeho byrokratická kvalifikace, 114. — *Sekretáři české kanceláře*, jejich služební postavení a práce na byrokratické agendě, 114, 115. — Příjmy a důchody sekretářů, 115. — Sekretář Jan Milner, jeho kvality, úřední kariéra a společenský vzestup, 115, 116. — Jeho aspirace a odchod z kanceláře, 116, 117. — Sekretář Jan Mencl. Předchozí činnost a vstup do kanceláře, 117. — Jeho katolictví a úřední kvalifikace, 117, 118. — Sekretářství německé expedice. Zástupci Trost a Fabricius, 118. — Sekretář Jan Platejs. Jeho byrokratická průprava, společenský vzestup a náboženské smýšlení, 119, 120. — *Taxátoři*, jejich kompetence a práce v kanceláři, 120, 121. — Rozpočet české kanceláře, příjmy a vydání, 121. — Jiří Perger, 121, 122. — Daniel Netter, 122, 123. — Taxátor něm. expedice Zachariáš Dietl, 123, 124. — *Registrátoři*, jejich povinnosti a práce na agendě, 124, 125. — Ondřej Weis, 125. — Adam Zeis, 125. — Registrátor něm. expedice Arnošt Hainz, 126. — *Expeditoři*, jejich kompetence a práce v kanceláři, 126. — Václav Višek, 126, 127. — Daniel Netter, 127. — *Koncipisté*, jejich kariéra, funkce v kanceláři a příjmy, 128. — Data o koncipistech české expedice: Erhart Doupovec, 128—130. — Natanael Hložek, 130, 131. — Ondřej Posthumovský, 131. — Jan Sandion, 131. — Jiřík Závěta, 131, 132. — Václav Mitis, 133. — Jan Bureš, 133. — Pavel Michna, 133, 134. — Ambrož, 134. — Koncipisté něm. expedice: Kašpar Luck, 134. — Bartoloměj Brunner, 135. — Jiří Rhumbaum, 135. — Samuel Albin, 135. — *Pisáři*. Rozlišení jejich funkcí. Požadavky kladené na pisáře, 136. — Jan Ryc, 137. — Pisáři německé expedice: Petr Hunger, Daniel Netter, Ferdinand Trevisio, Hans Doll, Adam Zeis, 137, 138. — Posel české kanceláře, 139. — Vrátní, sluhové a topiči, 139, 140. — O kariéře úředníků české kanceláře všeobecně, 140.

— *Národnostní poměry* v české kanceláři: přednostní právo češtiny, ale pronikání němčiny, 140—142. — *Náboženské poměry*: kancelář nástrojem protireformační politiky, 142. — Úřední hodiny a všeobecné povinnosti personálu. Instrukce a služební předpisy, 142—144. — *Taxy a odměny personálu*, 144. — Taxovní systém české kanceláře. Výše taxy, způsob vybírání. Různé druhy tax a způsob jich rozdělení mezi personál, 145, 146. — Úplatky, 146. — Cestovní diety, 146, 147. — *Místnosti a vnitřní zařízení české kanceláře*, 147. — Popis budovy české kanceláře, Vladislavského křídla na pražském hradě, 147, 148. — Určení hlavních místností české kanceláře: radní světnice a pracovna koncipistů. Defenestrační okno, 148—150. — Registratura, 151, 152. — Německá expedice, 152. — Pracovna písařů, 152. — Vrátnice, 153. — Popis vnitřního zařízení české kanceláře za doby Lobkovicovy, 154. — *Závěr*: posláni této studie 155.

<i>Résumé</i>	Str. 157—159
<i>Rejstřík jmen</i>	Str. 161—167
<i>Rejstřík věcný</i>	Str. 168—171
<i>Obsah</i>	Str. 172—175
<i>Přílohy</i>	Str. 176